

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
НАКАЗ
м. Київ

«15» лютого 2019 р.

№ 13

**Про підсумки проведення
Всеукраїнського конкурсу
науково- методичних розробок та
віртуальних ресурсів з еколого-
натуралістичного напрямку
позашкільної освіти хіміко-
біологічного профілю у 2018 р.**

З метою підвищення якості позашкільної освіти, поліпшення її науково-методичного забезпечення, розвитку творчого потенціалу педагогів, поширення передового педагогічного досвіду Національним еколого- натуралістичним центром учнівської молоді спільно з Національною академією педагогічних наук України у 2018 році проведено Всеукраїнський конкурс науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого- натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю.

На розгляд журі представлено 198 науково-методичних розробок з 22 областей України: Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської.

Проведення таких конкурсів є необхідною складовою навчально-методичного і науково-методичного забезпечення освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, сприяє впровадженню в освітній процес програм і методичних матеріалів, спрямованих на підвищення ефективності та якості позашкільної біологічної та екологічної освіти учнівської молоді.

У представлених на Конкурс роботах розкриваються сучасні підходи до організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, кращий педагогічний досвід, спрямований на допомогу керівникам гуртків.

Високою якістю відзначаються конкурсні роботи педагогічних працівників закладів позашкільної освіти Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської областей.

Разом з тим журі відмічає, що частина робіт не відповідає умовам Конкурсу.

На підставі рішення журі Всеукраїнського конкурсу науково- методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю

НАКАЗУЮ:

1. Нагородити дипломами I-III ступенів Національного еколого-натуралістичного центру Міністерства освіти і науки України переможців Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю (далі – конкурс) за списком згідно з додатками 1-3.

2. Поповнити банк даних науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко- біологічного профілю.

3. Сприяти проведенню Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю у 2019 році.

Додатки на 14 сторінках.

Адміністрація Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді висловлює щире подяку керівникам обласних державних департаментів освіти і науки, інститутів післядипломної педагогічної освіти, керівникам закладів загальної середньої та позашкільної освіти за організацію та проведення Конкурсу.

**Директор
доктор педагогічних наук,
професор**

В. В. Вербицький

**Список переможців Всеукраїнського конкурсу
науково-методичних розробок та віртуальних
ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку
позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю
для нагородження дипломами
НЕНЦ МОН України I ступеня**

1. Кофан Олена Олександрівна – керівник гуртка «Юні природознавці» Миколаївського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Розробка дидактичного матеріалу до занять гуртка «Юні природознавці»;
2. Мудрак Тетяна Олександрівна – завідувач методичним відділом комунального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради
Тема: «Науково-методичний посібник «Екологізація дослідницької діяльності учнівської молоді у взаємодії позашкільного закладу із об'єктами природно-заповідного фонду»;
3. Захарченко Олена Валеріївна – керівник гуртків Подільського Центру дитячої та юнацької творчості Одеської області
Тема: «Навчальний посібник для вихованців гуртків еколого-натуралістичного напрямку, учнів початкової школи «Скарбничка Лісовичка»;
4. Авторський колектив: Хлус Лариса Миколаївна – методист, керівник гуртків-методист КЗ «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді», доцент, к.б.н.; Кузьмінська Валентина Василівна – методист, керівник гуртків-методист КЗ «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»
Тема: «Навчальний посібник «Популяційна біологія тварин»;
5. Альфавіцька Богдана Михайлівна – учитель хімії Великоглибовицького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені Ю. Головінського Перемишлянської районної ради Львівської області
Тема: «Підприємливість та ініціативність як невід'ємні складові ключових компетентностей у формуванні ощадного ставлення до використання природних ресурсів як джерела здоров'я та добробуту людини і спільноти» (методичні матеріали на допомогу вчителю хімії)»;

6. Кепша Ярослав Семенович – керівник гуртка-методист, директор Долинської районної Станції юних техніків Івано-Франківської області, доктор педагогічних наук, професор
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Еколого-безпечні технології та ресурсозбереження»»;
7. Станкевич Наталія Сергіївна – керівник гуртка, методист Центру позашкільної освіти імені О. Разумкова Житомирської області
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Юні екологи-дослідники»»;
8. Вишневська Людмила Олександрівна – керівник гуртка Будинку дитячої та юнацької творчості Бердичівської районної ради Житомирської області
Тема: «Навчальна програма позашкільної освіти декоративно-ужиткового мистецтва «Нове життя старим речам» (два роки навчання)»»;
9. Авторський колектив: Чепок Андрій Олегович – к. ф.-м. н., доц. каф. ІТ ОНАЗ ім. Попова, керівник гуртка вищого рівня Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання; Євтушенко Наталя Іванівна – вчитель інформатики вищої категорії, учитель-методист Одеського НВК №49
Тема: «Навчальна програма гуртка вищого рівня «БІОНІКА та ІТ» з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку (з елементами дистанційного навчання)»»;
10. Кудрич Оріслава Адамівна – керівник гуртка «Природа в декорі» Центру дитячої та юнацької творчості м. Борислава Львівської області
Тема: «Програма елективного курсу «Юний валеолог»».
11. Авторський колектив: Датченко Юлія Валентинівна – член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, доцент Дніпровського національного університету імені О. Гончара (укладач), Немкова Олена Валеріївна – член Національної спілки майстрів народного мистецтва України (укладач)
Тема: «Джерела народної творчості. Писанки Нижньої Наддніпрянщини (навчально-методичний посібник серії «Еколого-натуралістичний вісник Придніпров'я», випуск 28)»»;
12. Авторський колектив: Пучков Олександр Васильович – головний науковий співробітник Інституту зоології НАН України імені Шмальгаузена, доктор біологічних наук, професор; Бригадиренко Віктор Васильович – керівник гуртка КЗО «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», кандидат біологічних наук, доцент Дніпровського національного університету імені О. Гончара
Тема: «Рідкісні твердокрилі надродина Caraboidea (Coleoptera, Adephaga) Дніпропетровської області (навчально-методичний посібник серії «Еколого-натуралістичний вісник Придніпров'я», випуск 29)»».

13. Іванус Алла Василівна – методист з сільськогосподарського напрямку роботи комунального закладу освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді» Дніпропетровської обласної ради (укладач)
Тема: «Школа юних ветеринарів (навчально-методичний посібник серії «Еколого-натуралістичний вісник Придніпров'я», випуск 32)»;
14. Авторський колектив: Гаврилюк Антоніна Іванівна – директор, Листопадський Михайло Олександрович – методист комунального закладу «Дитячий екологічний центр» Кам'янської міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Наукові дослідження в природі: зима (частина 2)»;
15. Авторський колектив: Боярчук Іван Павлович – директор, Колесник Іван Іванович – керівник гуртка комунального позашкільного навчального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Дніпровської районної ради Дніпропетровської області
Тема: «Методичні рекомендації для старшокласників щодо ефективної організації самостійної дослідницької еколого-натуралістичної роботи»;
16. Зубкова Валентина Григорівна – керівник гуртка «Поглиблене вивчення хімії» міського еколого-натуралістичного центру дітей та учнівської молоді виконавчого комітету Марганецької міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Методи систематизованого розв'язування різновидів задач за темою «Розчини»»;
17. Гончар Алла Вікентіївна – керівник гуртка комунального закладу «Дитячий екологічний центр» Кам'янської міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Екологічний квест – форма підсумкового заняття»;
18. Авторський колектив: Бригадиренко Віктор Васильович – керівник гуртка КЗО «Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», к.б.н., доцент Дніпровського національного університету імені О. Гончара (укладач); Пахомов Олександр Євгенович – доктор біологічних наук, професор Дніпровського національного університету імені О. Гончара (укладач)
Тема: «Робочий зошит юного зоолога (навчально-методичний посібник серії «Еколого-натуралістичний вісник Придніпров'я», випуск 30)»;
19. Авторський колектив: Пономаренко Олександр Леонідович – кандидат біологічних наук, доцент, старший науковий співробітник природного заповідника «Дніпровсько-Орільський»; Задорожна Галина Олександрівна – кандидат біологічних наук, доцент, старший науковий співробітник природного заповідника «Дніпровсько-Орільський»; Ганжа Дмитро Сергійович – науковий співробітник природного заповідника «Дніпровсько-Орільський»

Тема: «Робочий зошит юного ботаніка та еколога (навчально-методичний посібник серії «Еколого-натуралістичний вісник Придніпров'я», випуск 31)»;

20. Федор Ірина Михайлівна – вчитель біології вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель СЗШ №23 м. Львова

Тема: «Проект «Вплив механічних коливань на живу природу».

Список переможців Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого- натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю для нагородження дипломами НЕНЦ МОН України II ступеня

1. Авторський колектив: Гнибіда Анна Сергіївна – завідувач лабораторії біології та наукових досліджень Донецького обласного еколого-натуралістичного центру; Лещенко Ірина Анатоліївна – заступник директора з навчально-виховної роботи Донецького обласного еколого-натуралістичного центру
Тема: «Дитячий альманах «Земна вода – Землі життя»»;
2. Зубкова Валентина Григорівна – керівник гуртка «Поглиблене вивчення хімії» міського еколого-натуралістичного центру дітей та учнівської молоді виконавчого комітету Марганецької міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Методи систематизованого розв’язування різновидів задач за темою «Розчини»»;
3. Тесленко Наталія Василівна – керівник гуртка «Юні акваріумісти» комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Покровського району» Криворізької міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Акваріум-біотоп. Характерні особливості екосистем різних зоогеографічних зон та відтворення їх в акваріумі. Створення палюдаріуму південно-азіатського типу»;
4. Катан Наталія Валеріївна – завідувача природничо-екологічним відділом, керівник гуртків Чернівецького міського центру творчості учнівської молоді
Тема: «Збірка сценаріїв квестів еколого-натуралістичного напрямку»;
5. Боярчук Іван Павлович – директор, керівник гуртка «Юні бджолярі» Комунального позашкільного навчального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Дніпровської районної ради Дніпропетровської області
Тема: «Методичні рекомендації «Утримання пасіки»»;
6. Семенишина Ганна Валентинівна – керівник гуртка Шепетівського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Хмельницької області
Тема: «Методичний посібник «Природа і фантазія»»;

7. Финицька Світлана Олександрівна – вчитель хімії ОЗНЗ «Перемишлянська загальноосвітня школа-гімназія І-ІІІ ступенів» Львівської області
Тема: «Посібник для молодих вчителів «Нестандартні уроки хімії з елементами екологічного виховання»;
8. Перепелиця Ніна Володимирівна – методист Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю
Тема: «Формування новацій у позашкільній / неформальній освіті дітей та учнівської молоді: організація еколого-натуралістичної творчості»;
9. Кузнецов Роман Ігорович – керівник гуртків Надвірнянського районного еколого-натуралістичного центру для дітей та юнацтва Івано-Франківської області
Тема: «Навчально-методичний посібник «Вивчаємо ліс. На допомогу юному лісівнику»;
10. Суха Вікторія Володимирівна – керівник гуртка Первомайської станції юних натуралістів Миколаївської області
Тема: «Навчальна програма з еколого-натуралістичного напрямку «Вишиваночка»;
11. Авторський колектив: Сворінь Надія Володимирівна та Михайлиця Ірина Павлівна, педагоги Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Основи сталого розвитку»;
12. Гнибіда Анна Сергіївна – методист, керівник гуртка Донецького обласного еколого-натуралістичного центру
Тема: «Навчальна програма гуртка еколого-натуралістичного напрямку «Студія образотворчого мистецтва «Обличчя природи»;
13. Шатух Наталія Федорівна – завідувач відділу інноваційних технологій Донецького обласного еколого-натуралістичного центру
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Мистецтво флористики та фітодизайну (2 роки навчання)»;
14. Івасюк Олеся Михайлівна – керівник гуртків станції юних натуралістів Тульчинської міської ради Вінницької області
Тема: «Навчальна програма еколого-натуралістичного напрямку «За гуманне ставлення до тварин»;
15. Хлус Лариса Миколаївна – методист, керівник гуртків-методист КЗ «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді», доцент, к.б.н.
Тема: «Програма «Основи фенології»;
16. Українець Олена В'ячеславівна – методист та керівник гуртків Тульчинської районної станції юних натуралістів Вінницької області

- Тема:** «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Юні знавці хімії».
- 17.Павлюченко Олег Борисович – методист, керівник гуртка комунального закладу Сумської міської ради – Сумський міський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді
- Тема:** «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Декоративний акваріум» (2 роки навчання)»;
- 18.М'ягка Наталія Дмитрівна – керівник гуртка-методист Васильківської міської станції юних натуралістів Київської області
- Тема:** «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Юні орнітологи» (другий і третій рік навчання)»;
- 19.Кривороженко Ірина Дмитрівна – керівник гуртка «АДОНІС» РБТУ Миколаївського району Миколаївської області
- Тема:** «Методична розробка «Методика виконання дослідницьких проектів»;
- 20.Петров Дмитро Євгенович – керівник гуртка «Основи комп'ютерної грамоти» Миколаївського ОЕНЦУМ
- Тема:** «Методичні рекомендації і поради щодо організації навчання комп'ютерної грамоти дітей в дошкільному навчальному закладі»;
- 21.Лебедева Тамара Андріївна – завідувач методичного відділу Миколаївської міської станції юних натуралістів
- Тема:** «Методична розробка «Формування дослідницьких компетенцій вихованців під час ботанічних та зоологічних практик»;
- 22.Авторський колектив: Трегубова Людмила Анатоліївна – директор комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; Велігорська Світлана Віталіївна – завідувач методичного відділу комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; Кузьменко Вікторія Дмитрівна – завідувач організаційно-масового відділу комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»
- Тема:** «Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять у гуртках еколого-натуралістичного профілю»;
- 23.Домбровський Костянтин Олегович – методист комунального закладу «Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради, доцент Запорізького національного університету, кандидат біологічних наук
- Тема:** «Біоіндикація забруднення атмосферного повітря за допомогою лишайників та пов'язаних з ними безхребетними»;
- 24.Волчанова Світлана Вікторівна – заступник директора з НВР Токмацького Центру дитячої та юнацької творчості Токмацької міської ради Запорізької області

- Тема:** «Методичний посібник «Різноманітність грибів Токмацького району Запорізької області»;
25. Мішкіна Раїса Борисівна – методист комунального закладу «Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради
Тема: «Екологія ґрунтів»;
26. Авторський колектив: Куліш Наталія Василівна – учитель біології Рівненської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 9 Рівненської міської ради; Радчик Людмила Іванівна – учитель біології Рівненської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 імені О. Борисенка Рівненської міської ради
Тема: «Навчально-методичний посібник «Піднімаючи завісу таємниць поведінки»;
27. Брижак Людмила Михайлівна – завідувач відділу біології та методичної роботи Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Інноваційні технології у закладі позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку»;
28. Журавель Микола Олексійович – завідувач Кобеляцької філії Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Організація екологічної стежки і навчальних екскурсій на ній»;
29. Гаврилюк Іванна Анатоліївна – керівник гуртка-методист Вінницької обласної станції юних натуралістів
Тема: «Тварини хижаки, всеїдні та рослиноїдні. Ланцюги живлення» (розробка інтегрованого заняття для дітей дошкільного віку)»
30. Мурин Лариса Іванівна – вчитель біології, керівник гуртка «Екос» Яворівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Яворівського району Львівської області
Тема: «Екологічний проект «Ми живі, як люди... Не рубай нас! Зберігай нас!»;
31. Загорулько Валентина Яківна – педагог-організатор Великоновосілківської районної станції юних натуралістів Донецької області
Тема: «Збірка методичних матеріалів «Послухайте, як дихає Земля!»;
32. Даценко Тетяна Юріївна – методист еколого-натуралістичного напрямку комунального позашкільного навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості «Сонях» Криворізької міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Збірка сценаріїв масових заходів «Екологічна скарбничка».

Список переможців Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю для нагородження дипломами НЕНЦ МОН України III ступеня

1. Тесленко Наталія Василівна – керівник гуртка «Юні акваріумісти» комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Покровського району» Криворізької міської ради Дніпропетровської області
Тема: «Мешканці ваших акваріумів – шпорцеві жаби»;
2. Черненко Катерина Георгіївна – керівник гуртка-методист Арцизького районного Центру дитячої та юнацької творчості Одеської області
Тема: «Навчальний посібник «Мистецтво насінням»;
3. Красніков Костянтин Петрович - педагог КЗ Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»
Тема: «Збірник практичних робіт для занять гуртка «Юні рослинники»;
4. Кульбак Антоніна Степанівна – вчитель історії Мелітопольської спеціалізованої школи I-III ступенів № 23 Мелітопольської міської ради Запорізької області
Тема: «Методичні рекомендації «Збережімо міські парки для нащадків»;
5. Ліннік Ірина Сергіївна – керівник гуртків еколого-натуралістичного спрямування позашкільного комунального навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Бережанської міської ради Тернопільської області
Тема: «Навчально-методичний посібник «Еко-майстерня»;
6. Галинський Сергій Федорович – керівник гуртка «Юні рослинники» Будинку дитячої творчості Веселинівської селищної ради Миколаївської області
Тема: «Методична розробка «Використання лабораторного дослідження у роботі гуртка «Юні рослинники»;
7. Ключник Юлія Іванівна – керівник ТО «Юні ботаніки», «Юні екологи» школи еколого-біологічних знань Комунального позашкільного навчального закладу Білопільської районної ради Сумської області «Центр дитячої та юнацької творчості»
Тема: «Збірка матеріалів з досвіду роботи «Еколого-біологічна підготовка вихованців позашкільного закладу»;

8. Костікова Наталія Володимирівна – методист КЗ «Центр позашкільної освіти» Мелітопольської міської ради Запорізької області
Тема: «Методичні рекомендації «Економ+»»;
9. Педагогічний колектив Виноградівського районного еколого-натуралістичного центру Закарпатської області
Тема: «Методичні розробки занять гуртка «Природа рідного краю» (з досвіду роботи керівників гуртків)»;
10. Авторський колектив: Куроченко Ірина Іванівна – керівник Екологічного центру Рівненського міського Палацу дітей та молоді; Рискова Варвара Георгіївна – керівник Ресурсного центру з екологічної освіти Рівненського Палацу дітей та молоді
Тема: «Екологічний експрес (сценарії масових заходів до екологічних дат)»;
11. Чайка Тетяна Василівна – методист Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Талант – то крапля здібностей і море праці»;
12. Борсук Наталія Петрівна – керівник гуртків комунального закладу «Міський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Луцької міської ради» Волинської області
Тема: «Канюк звичайний запрошує на «Пташині перегони (настільна гра-ходилка)»»;
13. Зіркевич Ольга Миколаївна – керівник гуртків еколого-натуралістичного відділу Нововолинського центру дитячої та юнацької творчості Волинської області
Тема: «Екологічне виховання шляхом дослідництва»;
14. Педагогічний колектив закладу позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості» Енергодарської міської ради Запорізької області
Тема: «Програма розвитку закладу позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості» Енергодарської міської ради Запорізької області на 2019-2022 роки»;
15. Винник Марина Петрівна – керівник гуртка Сєверодонецького міського Центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Луганської області
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти декоративно-ужиткового напрямку «Чарівна майстерня»»;
16. Авторський колектив: Кофан Олена Олександрівна та Сінчук Оксана Євгенівна, керівники гуртків Будинку дитячої та юнацької творчості Баштанської міської ради Баштанської об'єднаної територіальної громади Баштанського району Миколаївської області
Тема: «Навчальна програма гуртка з позашкільної освіти «Символи українського народу»»;

17. Мельник Дмитро Сергійович – вчитель екології Полянського НВК «Загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Хотинського району Чернівецької області
Тема: «Основи лісового господарства (програма курсу за вибором для учнів 8-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів)»;
18. Паславська Любов Михайлівна – керівник гуртків еколого-натуралістичного спрямування позашкільного комунального навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Бережанської міської ради Тернопільської області
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Дивосвіт»»;
19. Шум'як Наталія Романівна – керівник гуртків еколого-натуралістичного спрямування Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Основи кліматичних знань»»;
20. Дубровіна Тетяна Павлівна – керівник гуртків Донецького обласного еколого-натуралістичного центру
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Флористика плюс» (3 роки навчання)»;
21. Узун Анна Василівна – практичний психолог, керівник гуртків районного позашкільного закладу «Донський еколого-натуралістичний центр» Донецької області
Тема: «Авторська навчальна програма гуртка гуманітарного напрямку «Психологія засобами арт-терапії (основний рівень)»»;
22. Курильченко Ірина Юріївна – керівник гуртка Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри теоретичних, методичних основ фізичного виховання і реабілітації Донбаського державного педагогічного університету
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Фізіологія стресу (1 рік навчання (вищий рівень))»»;
23. Бондар Олена Василівна – методист, керівник гуртка комунального закладу Сумської міської ради – Сумський міський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді
Тема: «Навчальна програма з позашкільної освіти оздоровчого напрямку «Дитина і тварина» (1 рік навчання)»;
24. Вертель Владислав Вікторович – керівник гуртка «Загальна біологія з основами дослідництва» комунального закладу Сумської міської ради – Сумський міський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді

- Тема:** «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Загальна біологія з основами дослідництва»
25. Педяш Галина Степанівна – керівник гуртків Пирятинської районної станції юних натуралістів Полтавської області
- Тема:** «Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Писанкарство» (початковий рівень, 1 рік навчання)»;
26. Авторський колектив: Мамотенко Юлія Олександрівна – заступник директора, Зав'ялова Наталія В'ячеславівна – керівник гуртка; Гуменюк Любов Михайлівна – керівник гуртка комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів» м. Павлограда Дніпропетровської області
- Тема:** «Збірник навчальних програм за еколого-натуралістичним напрямом позашкільної освіти (для керівників гуртка закладів позашкільної освіти)»;
27. Земскова Людмила Олександрівна – керівник гуртка комунального закладу «Дитячий екологічний центр» Кам'янської міської ради Дніпропетровської області
- Тема:** «Впровадження методу проектів на заняттях гуртка еколого-біологічного профілю»;
28. Кириченко Катерина Борисівна – директор комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів» м. Павлограда Дніпропетровської області
- Тема:** «Сторінками Червоної книги (на допомогу керівникам гуртка, вчителям початкових класів, вчителям біології)»;
29. Мамотенко Юлія Олександрівна – заступник директора комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів» м. Павлограда Дніпропетровської області
- Тема:** «Правила поведінки в природі та безпечний відпочинок (для використання класними керівниками під час інструктажів та виховних бесід)»;
30. Пархоменко Наталія Новомирівна – керівник гуртка комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Тернівського району» Криворізької міської ради Дніпропетровської області
- Тема:** «Основні рослинні угруповання Криворізького регіону (план конспект заняття гуртка «Юні охоронці природи)»»;
31. Авторський колектив: Боярчук Іван Павлович – директор, Аулова Олена Андріївна – культорганізатор комунального позашкільного навчального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Дніпропетровської районної ради Дніпропетровської області
- Тема:** «Сценарії масових заходів»;

32. Михейкіна Ольга Василівна – керівник гуртка «Юні медики» Будинку дитячої та юнацької творчості Баштанської міської ради Баштанської об'єднаної територіальної громади Баштанського району Миколаївської області
Тема: «Методична розробка «Навчальні екскурсії в природу»;
33. Петрик Ганна Григорівна – керівник гуртка Миколаївського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Розробки конспектів занять за програмою «Рослини-символи України»;
34. Преподобна Ольга Олександрівна – керівник гуртка «Природа крізь призму англійської мови» Миколаївської міської станції юних натуралістів
Тема: «Методична розробка «Застосування ігрових технологій на заняттях гуртка «Природа крізь призму англійської мови» як один із шляхів формування пізнавального інтересу учнів»;
35. Авторський колектив: Паславська Любов Михайлівна, Паславський Іван Антонович – керівники гуртків позашкільного комунального навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Бережанської міської ради Тернопільської області
Тема: «Збережемо енергію – збережемо планету» (навчальний посібник»);
36. Дітковська Олена Володимирівна – учитель біології Бобровицького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 2 Бобровицької міської ради Чернігівської області
Тема: «Програма «Життя у стилі «еко»»;
37. Самойлова Ірина Арнольдівна – керівник гуртків Енергодарського центру туризму, краєзнавства та спорту Енергодарської міської ради Запорізької області
Тема: «Навчально-методичний посібник «День Синички»;
38. Ткаченко Тетяна Василівна – завідувача методичним відділом комунального закладу «Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради
Тема: «Гра як засіб активізації пізнавальної діяльності вихованців позашкільного закладу еколого-натуралістичного профілю»;
39. Авраменко Наталія Вікторівна – методист комунального закладу «Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Запорізької обласної ради
Тема: «Удосконалення методики національного виховання дітей в закладах позашкільної освіти»;
40. Кравчук Ольга Платонівна – заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу «Будинок учнівської молоді» Зарічненської районної ради Рівненської області

- Тема:** «Формування та розвиток життєвих, соціальних компетентностей шляхом використання ефективних методів навчання на заняттях гуртків еколого-натуралістичного напрямку»;
41. Лящук Наталія Іванівна – учитель біології Масевицької загальноосвітньої школи I-III ступенів Рокитнівської районної ради Рівненської області
Тема: «Використання інтерактивних методів під час вивчення екології»;
42. Марченко Оксана Вікторівна – керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Методика викладання батикового розпису тканини у позашкільних закладах еколого-натуралістичного спрямування»;
43. Лещенко Інна Вікторівна – методист Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
Тема: «Використання розвивально-тренінгових програм у роботі з дітьми»;
44. Ленченко Наталія Михайлівна – керівник гуртків філії Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді у Полтавському районі
Тема: «Методична розробка заняття «Цікава зустріч з улюбленцями живого куточка»;
45. Страшевський Юрій Миколайович – керівник гуртка-методист Вінницької обласної станції юних натуралістів
Тема: «Золота рибка – одна з найперших акваріумних риб. Історія походження різних видів»;
46. Ліваковська Лариса Михайлівна – керівник гуртка-методист Вінницької обласної станції юних натуралістів
Тема: «Листки та їх різноманітність. Листкова феєрія»;
47. Глущенко Оксана Іванівна – завідувача відділом Комунального позашкільного навчального закладу Білопільської районної ради Сумської області «Центр дитячої та юнацької творчості»
Тема: «Збірка сценаріїв масових заходів з орнітології «Орнітологічний калейдоскоп»;
48. Авторський колектив: Яковенко Ольга Іванівна – завідувачка ЕНВ, Романенко Оксана Анатоліївна – методист ЕНВ, Височан Діна Олексіївна – керівник гуртка «Лікарські рослини» комунального закладу «Міський Центр Дитячої Творчості» м. Білгорода-Дністровського Одеської області
Тема: «Сценарій міського заходу-гри «Екологічний уїк-енд», присвяченого Міжнародному дню водно-болотних угідь»;
49. Богуславська Світлана Миколаївна – керівник гуртка Лозівської станції юних натуралістів Лозівської міської ради Харківської області
Тема: «Особливості національно-патріотичного виховання в еколого-натуралістичному закладі позашкільної освіти».